

کنفرانس بین المللی تولید مثل طیور

بهبود قابلیت تولید مثل به معنی افزایش تعداد تخم مرغهای جوجه‌کشی در ازای هر مرغ تخمگذار، بهبود باروری و افزایش تعداد جوجه‌های تفریخ شده که خود منجر به استفاده مطلوبتر از تأسیسات مرغداری و ظرفیت تجهیزات جوجه‌کشی، کاهش خوراک مصرفی به ازای هرجوچه تولید شده و نهایتاً کاهش هزینه‌های نگهداری گله‌های مادر خواهد بود.

تولید تخم مرغ‌های با کیفیت بالا از گله‌های مادر جهت جوجه‌کشی، موجب افزایش جوجه‌های سالم خواهد شد. روش‌های تلقیح مصنوعی می‌تواند تولید اسپرم را در کیفیت بالا و مقدار کافی اسپرم نگهدارد. روش‌های آماده‌سازی اسپرم نباید موجب کاهش ارزش بیولوژیکی آن گردد.

در راستای تلاش‌های هم‌جانبه جهت افزایش تولیدات دامی، دانشگاه کارل مارکس واقع در Leipzig آلمان شرقی اقدام به تشکیل یک کنفرانس علمی بین المللی درخصوص تولید مثل طیور در شهر Leipzig نمود. در این کنفرانس ۴۴ مقاله توسط متخصصین ده کشور ارائه گردید که حاوی نتایج آخرین تحقیقات انجام شده در زمینه‌های زیر می‌باشد:

- روش‌های کنترل تولید تخم مرغ با تلقیح مصنوعی و نگهداری اسپرم.

- بهبود قابلیت جوجه‌دراوری.

با توجه به جنبه‌های بیولوژیکی و تکنیکی تولیدمثل در طیور، اهداف تحقیقات در جهت دستیابی به تولید حد اکثر تخم مرغ ورشد مطلوبتر جوجه‌های یکروزه، سوق داده شده است.

آلمان ۱۹۸۸

منبع Poultry International June.
1988, PP. 63-64

ترجم: مهندس محمدرضا ملاصالحی

می دهد. تغییرات تکاملی رفتارهای جنسی طیور ناشی از روش‌های متراکم تولید طیور است که توسط Prof-Wezyk (لهستان) توضیح داده شد.

برآورد وزن تخم از معیارهای اساسی برای کنترل راندمان غازها است. وزن تخم، مشخصاً می تواند تولید تخم، قابلیت جوجه‌داری و وزن بدن جوجه غازها را تحت تأثیر قرار دهد. برآورد وزن تک تخم های تولیدی وقت‌گیر است. به همین دلیل دکتر Lazar و همکارانش (CSRS) دکتر Suto و دکتر Perinyi (مجارستان) نشان دادند که این روش را می توان برای بوقلمون‌های ماده در طول دومین و سومین دوره تخم‌گذاری بکار گرفت. تعداد جوجه بوقلمونهای از تخم درآمده در دومین و سومین دوره تخم‌گذاری بطور نسبی ۴۰ تا ۴۵ درصد پائین‌تر بوده و طول دوره تخم‌گذاری از ۱۷۹ روز در دوره اول به ۱۲۳ روز و ۱۱۰ روز در دومین و سومین دوره تخم‌گذاری کاهش یافت.

با استفاده از نتایج واقعی بدست آمده از یک بخش از رکوردهای تولید تخم تا سن ۴۰ هفتگی، دکتر Beloreetehkar (بلغارستان) گزینشی برروی ۴ لاین از مرغان تخم‌گذار برای بهبود تولید اجداد، گله مادر و گله های هیرید به عمل آورد. در تمام وضعیت‌ها، هیریدهای چهارتائی نسبت به هیریدهای دوتائی بهتر بودند.

از جمله عوامل اقتصادی مؤثر در سوددهی مرغهای پرورشی، تعداد تخم های جوجه‌کشی بدست آمده به ازای هر مرغ در لاین مادری است. Migineishuilli (بلغارستان) تکرار پذیری این صفت را در مرغهای پلیموت روک محاسبه نموده که برابر $7/5 - 0/5$ RP بوده است.

دکتر Stasko (CSRS) برای بهبود صفات تولید مثلی غازها محدودیت غذای متراکم و تغذیه آزاد علوفه سبز را پیشنهاد کرد.

پرفسور Pingel و مهندس Monidastubs از آلمان شرقی اظهار داشتند که سودمندی تلقیح مصنوعی در غازها می تواند با افزایش تولید اسپرم، کاهش دوزاسپرم و طولانی شدن فواصل بین تلقیح بهبود باید. این اعمال شامل افزایش نسبت جفتگیری و کاهش تعداد غازهای نر در گله می باشد که باعث صرف‌جویی در ساعت کاری می شود.

تحقیق در خصوص تأثیر دفعات اسپرم گیری بر کیفیت و قابلیت باروری نرهای گوشتشی توسط دکتر Schramm و دکتر KarinImpson (آلمان شرقی) توضیح داده شد.

پنج بار اسپرم گیری در هفته بالاترین مقدار اسپرم (۴/۵ میلی لیتر) را تولید کرده و تأثیر نامطلوبی برروی کیفیت آن نداشته است. تلقیح

دوره دوم تخم‌گذاری، بعد از دوره پرریزی می تواند از نظر اقتصادی مهم باشد. با استفاده از این روش در پایان اولین فصل تخم‌گذاری Hoyel و همکارانش (آلمان شرقی)، دوام تخم‌گذاری و کیفیت پوسته تخم را در دوره دوم بهبود بخشدند. فشار ناشی از پرریزی، تأثیر نامساعدی برروی تولید و کیفیت اسپرم خروسهای پرورشی نگذارد است.

دکتر Kleker و همکارانش توانته اند با جیره‌بندی کمی خوراک با یک مخلوط حاوی 25% گندم همراه با متیونین از سن ۹ هفتگی تا پایان مرحله پرورش پولت‌ها، بطور معنی داری وزن بدن مرغ‌های هایسکس سفید را کاهش دهنده، بدون اینکه تولید تخم مرغ کاهش پیدا کند. معلوم شده که هیریدهای Babcock B,380 نسبت به محدودیت غذا حساسیت بیشتری دارند.

بهبود هرچه بیشتر تکنولوژی جوجه‌کشی برای تمام گونه‌های طیور مورد نیاز است.

تحقیقات انجام شده توسط دکتر Schaloffel و دکتر Jerach از آلمان شرقی در مورد اثرات انژی متابولیک و مقدار پروتئین خوراک بر قابلیت تولید مثل مرغ‌های تخم‌گذار نشان داد که مقدار مناسب خوراک روزانه برای هر مرغ $- 26$ گرم پروتئین خام می باشد. Kleker و همکارانش توانته اند با جیره‌بندی کمی خوراک با یک مخلوط حاوی 25% گندم همراه با متیونین از سن ۹ هفتگی تا پایان مرحله پرورش پولت‌ها، بطور معنی داری وزن بدن مرغ‌های هایسکس سفید را کاهش دهنده، بدون اینکه تولید تخم مرغ کاهش پیدا کند. معلوم شده که هیریدهای Babcock B,380 نسبت به محدودیت غذا حساسیت بیشتری دارند.

آنها نشان دادند که هردو نوع مرغها می توانند با جیره‌ای که تنها منبع ازت آن گندم است بخوبی پرورش یابند بشرطی که اسیدهای آمینه به آن افزوده شده باشد.

در خصوص اهمیت طول دوره و شدت مناسب نور برای مرغان تخم‌گذار در شروع مرحله تخم‌گذاری، پروفسور Petersen از آلمان غربی اظهار داشتند که پاسخ به تحریک نوری به سن و پیش رفتارهای مرغ‌ها بستگی دارد. هیریدهای سبک نسبت به نژادهای سنگین حساس‌تر هستند. افزایش طول روز به میزان یک تا چند ساعت در هفته در مقایسه با نیم ساعت در هفته موجب بهبود دوام تخم‌گذاری می گردد.

اگر مرغ‌ها یک یا دوهفته‌ی پس از زمان عادی تحریک شوند وزن تخم مرغ افزایش می یابد.

دکتر Jandowski و همکارانش (لهستان) در خصوص تأثیر رژیم نوری به تولید تخم در بوقلمون نشان دادند که بهترین نتایج زمانی بدست می آید که در حدود 31 و 32 امین هفته از زندگی نرهای سنگین و ماده‌های سبک تر طول روز افزایش داده شود.

خانم Elminowska-Wenda (لهستان) توانته است از هرغاز بطور متوسط 66 تخم و 48 تا 49 جوجه غاز در یک باروری بالای 90% بدست $8/42$ درصد در مورد وراثت پذیری های بالا افزایش 40 درصد در مورد وراثت پذیری های بالا افزایش (sire) می دهد. احتساب اصلاحات مربوط به پدر (sire) به میزان 25% پیشرفت ژنتیکی را افزایش استفاده کرده‌اند. استفاده از گله‌های پرورشی در

تحقیقات انجام شده توسط دکتر Czeslawa Mindur و پروفسور Wezyk نشان داد که زمینه‌های ژنتیکی در بعضی از جمیعت‌های طیور، میزان اختلالات جنبی در نحوه قرار گرفتن در داخل تخم مرغ را تعیین می‌نماید.

پروفسور (FRG) Katrin Stove-Schimmelpfennig آلمان غربی ۷۵۶۰ تخم مرغ را برای ۹، ۷، ۵، ۳، ۱ روز قبل از قرار دادن در دستگاه جوجه‌کشی انبار کرد. تخم مرغها از دو لاین تجاری تخم مرغ‌های سفید بود. که در پنج گروه با توجه به وزن مخصوص دسته‌بندی شدند.

کاهش وزن تخم مرغ‌ها در طول مدت نگهداری یا جوجه‌کشی، بازوری، جوجه‌درآوری و کیفیت جوجه‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. زمانی که دوره انبار کردن تخم مرغها قبل از جوجه‌کشی کوتاه شود و همچنین وقتی که تخم مرغها دارای وزن مخصوص بیشتری باشند، از میزان کاهش وزن تخم مرغ کاسته شده و به قدرت بازوری، جوجه‌درآوری و کیفیت جوجه‌ها افزوده می‌شود.

همبستگی متقابل ما بین کاهش وزن کل و قابلیت جوجه‌درآوری ۴۴/۴۰= بود. تخم مرغهای جوجه‌کشی شده‌ای که کیفیت پوسته آنها ضعیف بود (SG=۱/۰۸۱-۱/۰۸۶) بیشترین کاهش وزن و کمترین بازوری را با ضعیف‌ترین قابلیت جوجه‌درآوری و بدترین کیفیت جوجه نشان دادند.

آخرین پیشنهاد توسط پروفسور Pingel و دکتر Christinescaburt (آلمان شرقی) ارائه گردید. نتایج تحقیقات درخصوص تأثیر رقیق کردن اسپرم خروس‌ها با منی دیگر گونه‌ها یا بخش لکوسیتی آن برروی قابلیت جوجه‌درآوری توضیح داده شد.

افزودن منی عقیم شده بوقلمون یا بخش لکوسیتی به اسپرم خروس‌ها مرگ و میر جنین در هفتة اول جوجه‌کشی را کاهش داده و قابلیت جوجه‌درآوری را بهبود بخشدید.

در مجموع پیشنهادات و بحث‌های حساس، اهمیت تحقیقات در تولید مثل طیور را برای بهبود بیشتر تولیدات طیور مورد تأکید قرار داد. همچنین برلزوم انتظام در این دسته تحقیقات و همکاری متقابل و تبادل افکار بصورت هرچه بهتر بین متخصصین مؤسسات و کشورهای مختلف تأکید گردید.

ضمن آرزوی پیشرفت سریع برای آینده، از گروههای متخصصین که در زمینه‌های مختلف خصوصاً در زمینه بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک همکری نمودند تشکر می‌نماید. ★

دکتر Hajé و دکتر Voorst (هلند) نشان دادند که نگهداری اسپرم با گلیسرول در مقایسه با نگهداری با دی‌متیل سولفواکسید (DMSO) از نظر بازوری بطور معنی داری نتایج بهتری را بدست داده است و اینکه سن خرسوها تاثیر نامطلوبی بر روی بازوری اسپرم نگهداری شده، نداشته است.

Vagt و همکارانش (آلمان شرقی) هیچ تأثیر منفی را بر روی قابلیت جوجه‌درآوری تخم‌های اردکی که پس از ذخیره‌سازی به مدت‌های، ۱، ۲۱، ۲۴ و ۲۵ روز قبل از جوجه‌کشی به مدت ۲ ساعت گرم شدند در مقایسه با تخم‌های ذخیره شده برای مدت فقط پنج روز مشاهده ننمودند. بهبود قابلیت جوجه‌درآوری تخم غازها با کاهش زمان جوجه‌کشی به میزان ۶-۸ ساعت توسط Bogenfurst (مجارستان) حاصل گردیده، تخم‌ها را برای مدت ۱۱ ساعت تا حرارت ۳۷/۸ درجه سانتی گراد درست قبل از خوابانیدن در دستگاه گرم نمودند.

دکتر Skrzylewski و دکتر Pawlak (لهستان) قابلیت جوجه‌درآوری بهتری را ۶۲/۷ (درصد) در آمیخته‌های Muscovydrakes، Pekinducks و خوابانیدن تخمها به صورت افقی بدست آورده‌اند. دکتر Baumgartner (CSRS) قابلیت جوجه‌درآوری تخم بوقلمون‌ها را به میزان ۱/۸ درصد بهبود بخشدید. این کار با تابانیدن اشعه ماورای بنفس به میزان m/min ۱۵ درست قبل از قرار دادن تخم‌ها در دستگاه جوجه‌کشی انجام گرفت. مقدار بیشتر اشعه به میزان ۲۵-۳۰ W/min/m اثر نامطلوب داشته است.

با اسپرم رُقیق شده به نسبت ۱:۱ و نگهداری شده برای مدت ۳ تا ۶ ساعت ۹۳/۲ درصد بازوری داشته است. مقدار اسپرم و فاصله بین تلقیح به ترتیب ۰/۰۶ میلی لیتر (که در اصل ۰/۳ میلی لیتر است) و ۷ روز بوده است.

نگهداری گله‌های لاین خالص در قفس مستلزم تغییر جفت‌گیری طبیعی به تلقیح مصنوعی است برای انجام این عمل مفید Kat- rinstore schimmelpfennig کرده که حدمطلوب تغذیه و کترول محیطی با استفاده از قفس‌های ویژه طراحی شده برای مرغها و خروس‌ها با بهبود روش‌های آسان اسپرم گیری و تلقیح با استفاده از بهترین تجهیزات ممکن برای تلقیح مصنوعی (ارزان، راحت برای حمل و نقل با حداقل خطر عوامل بیماریزا) با رقیق‌سازی و نگهداری صحیح اسپرم با ارزشیابی کمی اسپرم با انتخاب بهترین موقع از روز و مناسب‌ترین دفعات اسپرم گیری و تلقیح و انتخاب مواد نگهدارنده خوب باید مورد توجه قرار گیرد.

دکتر Hubber در نتیجه تحقیقات خود در خصوص قابلیت بازوری اسپرم نگهداری شده دو لاین از لگهورن‌های سفید و دو نوع هیربرید دیگر دریافت که بین ژنوتیپ‌ها از نظر بازوری تفاوت وجود دارد. در رقیق‌سازی نسبت ۱:۱/۵ را به نسبت ۲/۵ تغییر داده و با دی‌متیل استامید (DMA) dimethyl acetamide رقیق گردید. بازوری از ۸۳ درصد به ۹۴ درصد افزایش یافت. همچنین نتایج خوبی از نگهداری اسپرم خروس‌ها با DMA توسط دکتر Czesluwamindur (لهستان) بدست آمده است.

